

Frågor och svar om Corona-viruset, covid-19

I PIO har vi fått hjälp av Anders Fasth, professor i pediatrik immunologi, Göteborgs universitet och överläkare vid Drottning Silvias Barn- och ungdomssjukhus i Göteborg att besvara följande mycket viktiga frågor om hur personer med primära immunbrist kan påverkas av covid-19.

Är infektionen covid-19 extra farlig för personer med primär immunbrist?

Det beror på vilken typ av primär immunbristsjukdom man har. Personer som exempelvis har medfödd neutropeni har knappast ökad risk att drabbas av allvarlig sjukdom. Men alla personer som har någon primär immunbristsjukdom med T-cellspåverkan har sannolikt en ökad risk att drabbas av allvarlig sjukdom. Vilket betyder att vi måste räkna med att många barn, unga och vuxna med exempelvis CVID (variabel immunbrist) har en ökad risk för allvarlig sjukdom vid en covid-19-infektion. Många med primär immunbrist har dessutom lungsjukdom. Lungsjukdom är en faktor som antas öka risken att drabbas av allvarlig sjukdom vid covid-19, liksom hjärt-kärlsjukdom, diabetes och hög ålder anses vara riskfaktorer.

Vi har så pass bra information att vi vet att lungsjukdom oavsett om man har primär immunbrist eller inte är en av de viktigaste riskfaktorerna då receptorn för virus finns rikligt långt ut i lungvävnaden. Virus använder sig av olika ytproteiner på våra celler för att så att säga kliva in i cellerna och starta infektionen. Hjärt-kärlsjukdom är en annan riskfaktor – kanske för att även lungorna ofta är påverkade hos personer med hjärt-kärlsjukdom. Även ålder är en riskfaktor med cirka 10 % dödlighet i Covid-19-infektion för personer över 80 år. Att åldern är en riskfaktor kan antas inte bara ha att göra med allmän skörhet utan också den immundefekt som följer med ökande ålder.

Hos personer med normalt immunförsvar, finns det försvarsmekanismer i immunsystemet som drar igång vid virusinfektioner, även vid covid-19. Det är det medfödda immunförsvaret som har receptorer för virus i största allmänhet som startar vid en virusinfektion utan att det behöver kunna känna igen ett specifikt virus. Så kallade RIG-receptorer startar produktion av interferoner som är viktiga för försvaret mot virus. Men för att det medfödda immunförsvaret ska bli effektivt måste T-cellerna aktiveras. Har man då en primär immunbristsjukdom som gör att inte T-cellerna fungerar normalt ökar även det risken att drabbas av allvarlig infektion.

PIO

Primär immunbrist
organisationen

Har personer med primär immunbrist lättare att bli smittade än andra?

När det gäller covid-19 är smittorisken hög oavsett om man primär immunbrist eller inte, eftersom i stor sett ingen ännu har hunnit bilda antikroppar mot Covid-19 och det heller ännu inte finns något vaccin. Hur sjuk man blir beror sedan på vilket immunförsvar man har och vilka andra riskfaktorer som finns.

Vad ska man tänka på om man har primär immunbrist och konstateras smittad med covid-19?

Har man själv primär immunbristsjukdom eller barn med sjukdomen bör man omgående informera och rådgöra med sin/sitt barns immunbristläkare. Det är exempelvis sannolikt att personer med primär immunbrist som drabbas av en svår lunginflammation orsakad av virus behandlas med antibiotika för säkerhets skull för att förhindra att virusinfektionen kompliceras med en bakteriell infektion. I övrigt får vården utformas med hänsyn till personens primära immunbrist och det övriga hälsotillståndet.

Ska personer med PI som aldrig/sällan får feber vid infektioner testa om de har covid-19 om de drabbas av hosta och svårigheter att andas, utan att få feber?

Finns det rimliga skäl att tro att en person med primär immunbrist har utsatts för smitta så skall man vara frikostig med provtagning.

Ska personer med primär immunbrist undvika att träffa personer som just är hemkomna från riskområden?

Personer med primär immunbrist ska undvika att träffa personer som just har kommit hem från riskområden. De ska inte heller träffa personer som kan misstänkas ha utsatts för smitta i Sverige. Detta gäller alla med primär immunbrist, oavsett om man har några andra riskfaktorer som ytterligare sjukdomar eller har uppnått en viss ålder.